

Uchwała Nr 587/2016
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 20 października 2016 r.

w sprawie wniosku o ponowne rozpatrzenie
oceny programowej na kierunku architektura
prowadzonym w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Raciborzu
na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim

Na podstawie art. 52 ust.2 i 3 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.) Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej uchwala, co następuje:

§ 1

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej, uwzględniając opinię Zespołu odwoławczego, uznało, iż wyjaśnienia przedstawione we wniosku **Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Raciborzu** o ponowne rozpatrzenie sprawy oceny programowej na kierunku architektura prowadzonym w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Raciborzu na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim **uzasadniają zmianę oceny negatywnej** wyrażonej w § 1 uchwały Nr 418/2016 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 7 lipca 2016 r. i **przyznanie oceny warunkowej**, co wynika z przyjęcia stopnia spełnienia poszczególnych kryteriów oceny jakości kształcenia: 1 - jednostka sformułowała koncepcję kształcenia i realizuje na ocenianym kierunku studiów program kształcenia umożliwiający osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia - znacząco, 2 – liczba i jakość kadry naukowo-dydaktycznej zapewniają realizację programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia – znacząco, 3 - współpraca z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym w procesie kształcenia - znacząco, 4 – jednostka dysponuje infrastrukturą dydaktyczną i naukową umożliwiającą realizację programu kształcenia o profilu ogólnoakademickim i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia, oraz prowadzenie badań naukowych - znacząco, 5 – jednostka zapewnia studentom wsparcie w procesie uczenia się, prowadzenia badań i wchodzenia na rynek pracy – w pełni, 6 – w jednostce działa skuteczny wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia zorientowany na ocenę realizacji efektów kształcenia i doskonalenia programu kształcenia oraz podniesienie jakości na ocenianym kierunku studiów – znacząco.

W Uchwale nr 418/2016 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej sformułowano następujące zarzuty:

1. Nie zostały spełnione wymagania dotyczące minimum kadrowego określone w § 12 ust. 1 oraz w § 14 ust. 1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. z 2014 r. poz. 1370). Brakuje jednego samodzielnego nauczyciela akademickiego i jednego ze stopniem naukowym doktora, posiadających dorobek naukowy w zakresie jednej z dyscyplin naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia

określone dla ocenianego kierunku, zapewniających realizację programu studiów. W odpowiedzi na raport z wizytacji poinformowano o zamiarze zatrudnienia samodzielnego nauczyciela akademickiego, przedstawiając wyniki rozstrzygnięcia komisji konkursowej, oraz w wykazie osób stanowiących minimum kadrowe zamieszczono nazwisko nowej osoby ze stopniem naukowym doktora. Nie przedstawiono jednak niezbędnych informacji i dokumentów stanowiących podstawę do podjęcia decyzji w sprawie zaliczenia tych osób do minimum kadrowego tj. umowy o pracę, oświadczenia w sprawie zaliczenia do minimum kadrowego, dokumentów o wykształceniu oraz informacji o dorobku naukowym.

Stanowisko Uczelni

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy podniesiono, iż w wyniku konkursu na stanowisko profesora nadzwyczajnego zatrudniono od 1 października 2016 r. jedną osobę ze stopniem naukowym doktora habilitowanego Uczelnia dołączyła do wniosku dokumenty dotyczące zatrudnienia wyżej wymienionej osoby, jej zgodę na zaliczenie do minimum kadrowego przedmiotowego kierunku, opis dorobku naukowego (szczegółowe dane dotyczące wyżej wymienionej osoby zawiera załącznik do niniejszej uchwały).

Wnioskodawca podniósł następnie, iż do minimum kadrowego zgłoszono także pracownika ze stopniem naukowym doktora, zatrudnionego w Uczelni od 25 września 2013 roku. Uczelnia dołączyła do wniosku dokumenty dotyczące zatrudnienia wyżej wymienionej osoby, jej zgodę na zaliczenie do minimum kadrowego przedmiotowego kierunku, opis dorobku naukowego i doświadczenia zawodowego tej osoby (szczegółowe dane dotyczące wyżej wymienionej osoby zawiera zał. do niniejszej uchwały).

Stanowisko Prezydium PKA

Dorobek naukowy obu pracowników naukowo – dydaktycznych zgłoszonych do minimum kadrowego we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy jest adekwatny do efektów kształcenia określonych dla kierunku. Uczelnia nie przedstawiła jednak informacji, jakie zajęcia i w jakim wymiarze prowadzić będzie na przedmiotowym kierunku zgłoszony do minimum kadrowego nauczyciel akademicki ze stopniem naukowym doktora habilitowanego. Druga osoba - adiunkt zatrudniony od wielu lat na Uczelni prowadzi zajęcia (projektowanie urbanistyczne, projektowanie architektoniczne, rysunek odręczny, rewaloryzacja architektury) w wymiarze łącznie 360 godzin. Z powyższych względów, ponieważ Uczelnia nie przedstawiła informacji, jakie zajęcia i w jakim wymiarze prowadzić będzie na przedmiotowym kierunku zgłoszony do minimum kadrowego nauczyciel akademicki ze stopniem doktora habilitowanego, zarzut częściowo zostaje **utrzymany w mocy**. Szczegółowe informacje na temat w/w osób znajdują się w załączniku do niniejszej uchwały, część II.

2. Uczelnia, prowadząc kształcenie o profilu ogólnoakademickim wykazuje niewielką aktywność naukowo – badawczą nauczycieli akademickich, co skutkuje brakiem wymaganego prawem powiązania modułów zajęć z badaniami naukowymi w zadeklarowanej dziedzinie nauki, w wymiarze nie mniejszym niż 50% ogólnej liczby punktów ECTS. Studenci w bardzo ograniczonym zakresie są przygotowani do prowadzenia badań. Formułowanie i analiza problemów badawczych, dobór metod i narzędzi, opracowanie i prezentacja wyników badań występuje sporadycznie, w zakresie bardzo uproszczonym. Potwierdzają to analizy prac dyplomowych, szczególnie pisemnych. W większości ocenionych prac występują podobne błędy metodologiczne, a oceny wystawiane przez opiekuna i recenzenta są zawyżane. Ponadto program studiów nie umożliwia studentom wyboru modułów zajęć w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS.

Stanowisko Uczelni

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy podniesiono, iż Uchwałą Senatu z dnia 16 czerwca 2016 roku przyjęto dla ocenianego kierunku program studiów o profilu praktycznym. Wnioskodawca stwierdził, że w procesie określania koncepcji kształcenia i jej doskonalenia zapewniono w pełni przygotowany program kształcenia wraz z efektami kształcenia. Deklaracja ta została przekazana PKA w odpowiedzi na raport Zespołu Oceniającego PKA w dniu 30 maja 2016 roku. W związku z powyższym, zdaniem Wnioskodawcy nie ma przesłanek wskazujących na chęć kontynuacji kształcenia o profilu ogólnoakademickim, a tym samym prowadzenia aktywności naukowo - badawczej i wymaganego prawem powiązania jej z modułami zajęć dydaktycznych w wymiarze min. 50% pkt. ECTS.

Zgodnie z sugestiami ZO wprowadzono korektę programu kształcenia, umożliwiającą wybór zajęć w ramach modułu „Projektowanie architektoniczne” w semestrach od 2 do 6. Dla przedmiotów do wyboru opracowano karty przedmiotów, które są dostępne w wersji elektronicznej na stronie internetowej PWSZ w Raciborzu.

Wnioskodawca wskazał, że po przeprowadzonych zmianach udział punktów ECTS za zajęcia do wyboru w ogólnej liczby punktów ECTS określonych dla kierunku wynosi 33%. Dokumentacja została przekazana do PKA w dniu 18 grudnia 2015 roku. Do wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy dołączono uchwałę nr 44/2016 Senatu Uczelni z dnia 16 czerwca 2016 r., na mocy której zatwierdzono program kształcenia na kierunku architektura o profilu praktycznym. Zgodnie z treścią tej uchwały, odniesienie efektów kształcenia, matryca kierunkowych efektów kształcenia, plan studiów, metody realizacji efektów oraz metody weryfikacji efektów stanowią odpowiednio załączniki nr 1 – do nr 5 do wyżej wymienionej uchwały. Wnioskodawca dołączył jedynie załącznik nr 1.

Stanowisko Prezydium PKA

Z treści uchwały Senatu Uczelni z dnia 16 czerwca 2016 roku wynika, iż dla przedmiotowego kierunku uchwalono program studiów o profilu praktycznym. Do wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy dołączono uchwałę nr 44/2016 Senatu Uczelni z dnia 16 czerwca 2016 r., na mocy której zatwierdzono program studiów na kierunku architektura o profilu praktycznym. Zgodnie z treścią w/w uchwały, odniesienie efektów kształcenia, matryca kierunkowych efektów kształcenia, plan studiów, metody realizacji efektów oraz metody weryfikacji efektów stanowią załączniki nr 1 – do nr 5 do w/w uchwały. Działania Uczelni związane z przyjęciem profilu praktycznego odnoszą się jednak do osób dopiero rozpoczynających studia na kierunku, nie mogą być zatem brane pod uwagę w ramach bieżącej oceny programowej kierunku o profilu ogólnoakademickim.

Ponadto Uczelnia przedstawiła we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy dodatkowe informacje dotyczące prowadzenia badań przez pracowników Uczelni. Opisano cztery obszary badań realizowanych przez pracowników, dla których Uczelnia jest jedynym miejscem pracy, w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem studiów. Wyjaśnienia złożone we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy pozwalają na ustalenie, iż w/w badania naukowe powiązane są z modułami zajęć, których łączna liczba punktów ECTS wynosi nie mniej niż 50% ogólnej liczby punktów ECTS. Wymieniono 13 modułów dydaktycznych, w których wykorzystuje się wyniki badań naukowych prowadzonych w Uczelni. Wnioskodawca wyjaśnił, że przejawem przygotowania studentów do udziału w badaniach jest działalność kół naukowych. Udział studentów w działalności kół naukowych jest znaczny i dobrze udokumentowany. Wyjaśnienia Uczelni pozwalają na ustalenie, iż dokonała ona również zmian programowych zapewniających studentowi możliwość wyboru modułów kształcenia w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS.

Biorąc pod uwagę powyższe, zarzut **stał się bezprzedmiotowy**.

Ponieważ zarzut powołany w ust. 1 został częściowo utrzymany w mocy, a zarzut, o którym mowa w ust. 2 stał się bezprzedmiotowy Prezydium uznaje, za zasadne przyjęcie **oceny „znacząco”** kryterium 2 - liczba i jakość kadry naukowo-dydaktycznej zapewniają realizację programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia.

3. Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia nie jest w pełni skuteczny. Nie zostały zdiagnozowane wszystkie nieprawidłowości występujące w programie kształcenia i warunkach jego realizacji, a podejmowane działania projakościowe nie przyniosły właściwych rezultatów.

Stanowisko Uczelni

Wnioskodawca wyjaśnił, że Uczelnia dokonała implementacji wszystkich zaleceń ZO, które zostały opisane w odpowiedzi na raport ZO z dnia 30 maja 2016. Ujawnione nieprawidłowości w programie kształcenia zostały w trybie pilnym usunięte i nie mają obecnie, zdaniem Wnioskodawcy, żadnego negatywnego wpływu na proces kształcenia studentów i osiągania przez nich efektów kształcenia. Wnioskodawca podniósł, że od czasu wizyty ZO w Uczelni przeprowadzono szereg spotkań i szkoleń wewnętrznych, mających na celu rozpowszechnienie informacji na temat WSZJK oraz procedur z nim związanych wśród nauczycieli akademickich, pracowników administracji i studentów. WSZJK opiera się na mechanizmach, które umożliwiają jego skuteczne działanie. Ponieważ system z definicji ma charakter otwarty, podlega stałej ocenie, weryfikacji i optymalizacji. W Uczelni wypracowano w tym zakresie wieloetapowe procedury i audyty, angażujące nauczycieli akademickich, pracowników administracyjnych oraz władze na różnych szczeblach. Dzięki takim działaniom zdaniem Wnioskodawcy udaje się – w sposób ciągły - podwyższać kompetencje i świadomość projakościową w Uczelni.

Stanowisko Prezydium PKA

Wskazane we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy działania naprawcze Uczelni przyjęły prawidłowy kierunek, jednak wyjaśnienia Wnioskodawcy dotyczą głównie strony formalnej systemu, natomiast nie przedstawiono dalszych informacji ani dokumentów, które świadczyłyby o skuteczności działań prowadzących do poprawy jakości kształcenia.

Należy w związku z tym uznać, że podjęte działania naprawcze przyniosły dopiero częściowe rezultaty, głównie w zakresie zmian podstaw formalnych systemu, ale jeszcze nie w zakresie rezultatów działania systemu. Dlatego niniejszy zarzut, odnoszący się do kryterium 6 - w jednostce działa skuteczny wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia zorientowany na ocenę realizacji efektów kształcenia i doskonalenia programu kształcenia oraz podniesienie jakości na ocenianym kierunku studiów - **pozostaje w mocy**.

Z uwagi na powyższe, **Prezydium PKA uznaje nadal za zasadne przyznanie oceny „znacząco” w ramach kryterium 6.**

§ 2

Następna ocena programowa na kierunku „architektura” w wymienionej w § 1 jednostce powinna nastąpić w roku akademickim **2017/2018**.

§ 3

Uchwałę Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej otrzymują:

1. Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego,
2. Rektor Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Raciborzu.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
POLSKIEJ KOMISJI AKREDYTACYJNEJ

Krzysztof Diks

I. Wykaz nauczycieli akademickich zaliczonych do minimum kadrowego na mocy uchwały Prezydium PKA nr 418/2016

1. prof. dr hab. inż. arch. Jacek Włodarczyk
2. dr hab. inż. arch. Ewa Stachura
3. dr inż. arch. Arch. Adam Bednarski
4. dr inż. arch. Jarosław Figaszewski
5. dr inż. arch. Beata Kuc-Słusznia
6. dr inż. arch. Joanna Sokołowska-Moskwiak
7. dr inż. arch. Henryk Zubel

II. Wykaz nauczycieli akademickich zaliczonych do minimum kadrowego na skutek złożenia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy:

dr inż. arch. Wiesław Olejko – posiada dorobek naukowy w zakresie dyscypliny naukowej architektura i urbanistyka, do której odnoszą się efekty kształcenia dla kierunku architektura, dołączono oświadczenie o zgodzie na zaliczenie do minimum kadrowego kierunku oraz dokumenty potwierdzające zatrudnienie od 2013 r. i prowadzenie zajęć na kierunku w wymiarze 360 godzin.

III. Wykaz nauczycieli akademickich nie zaliczonych do minimum kadrowego:

dr hab. inż. arch. Małgorzata Solska - posiada dorobek naukowy w zakresie dyscypliny naukowej architektura i urbanistyka, do której odnoszą się efekty kształcenia dla kierunku architektura, dołączono oświadczenie o zgodzie na zaliczenie do minimum kadrowego kierunku oraz dokumenty potwierdzające zatrudnienie od 1 października 2016 r. - może zostać zaliczona do minimum kadrowego jeżeli będzie prowadziła zajęcia dydaktyczne w wymiarze co najmniej 30 godzin.